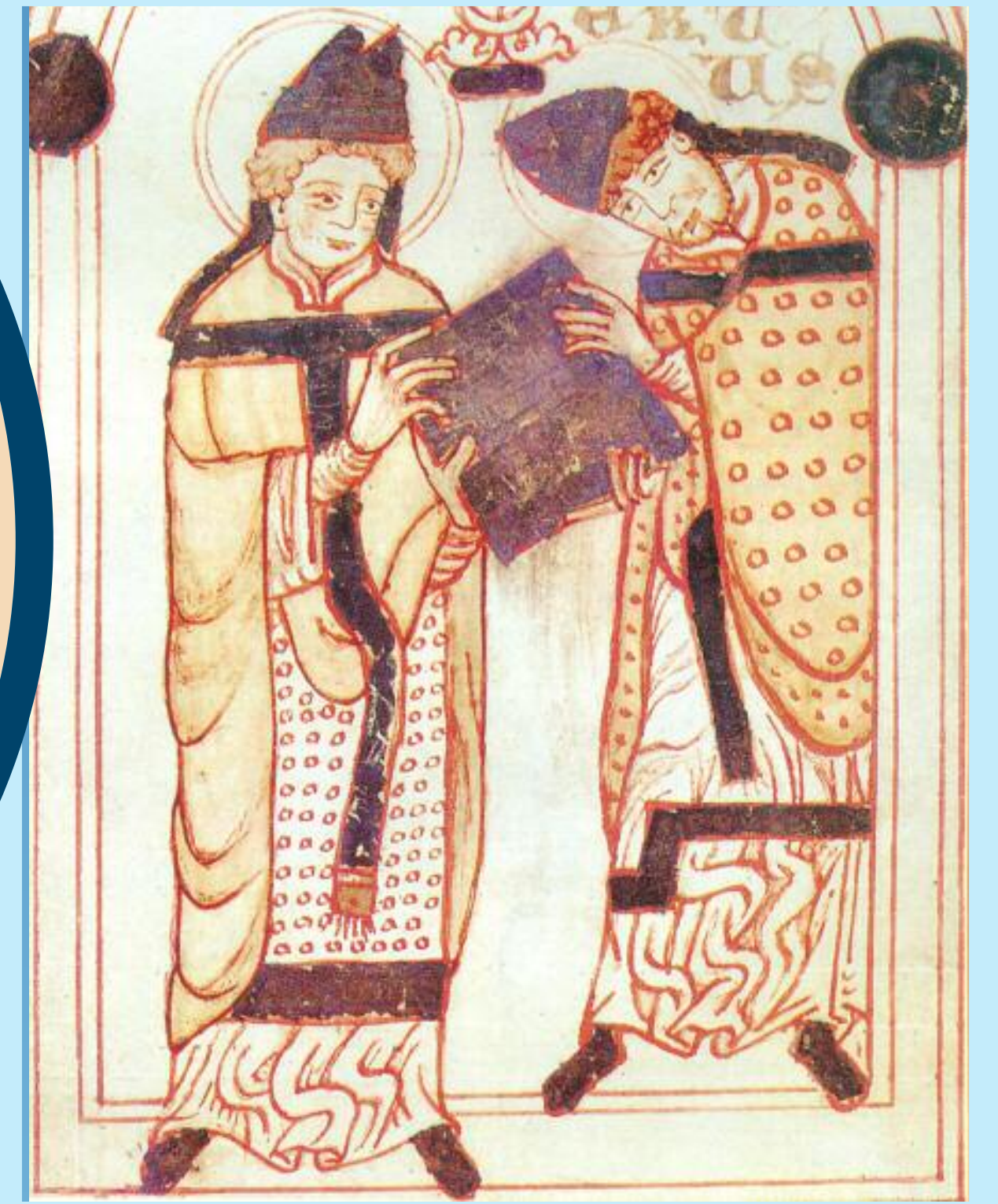

Szent Norbert év, a Premontrei Kanonokrend alapítója halának 875. évfordulója alkalmából

2009. június 6 – 2010. június 6

Szt Viktor Székesegyház- Xanten,

Szt Norbert átveszi Szt Ágostontól a Regulát.

Premontre

Magdeburg, Mária-templom

Strahov Premontrei apátság

Fogadalom a Gödöllői Premontrei Perjelség templomában

Keresztelő Szt János szentmise Zsámbékon

Norbert 1080 körül született az Észak-német - holland határ közelében Genep várurának fiaként. Mint fiatal ember előkelő származása révén Xanten város társaskáptalanjának tagja lett, ebből szép javadalmat húzott, de kanonoki kötelességét, a kórusima énekletét valószínűleg mással végeztette.

Igen tehetséges volt, ezért Henrik császár udvari kancellárként alkalmazta. Életrajzai látványos, pályafutás-szerű megtéréstől tudósitanak, mely után felszentelt papként szeretett volna élni xanteni kanonoktársaival, őket azonban nem sikerült visszafordítani az eredeti szigorú kanonoki életformához. Norbert ezért a pappá szentelése előtti napon minden vagyonát szétszította, majd a pápa engedélyével mezitlábás, darócruhás vándorprédikátor lett. Norbert új életének és rendalapításának indítékai a korabeli egyházi helyzetben rejlenek:

1. A szerzetesközösségek a XI. században még zártak voltak, a településektől távol, mint egy kis várbán, a monostorban éltek és liturgiájuk, imádságuk, munkájuk gyümölcsei el voltak zárva a hívó tömegektől.
2. A világi papok nem éltek közösségben, eléggé képzetlenek voltak, nem prédikáltak, mert abban a korban ez a püspök egyedüli joga és kötelessége volt.
3. Igaz ugyan, hogy a püspöki székhelyeken is voltak papi közösségek, a káptalanok, ezek tagjai voltak a kanonokok, szabályok szerint élő világi papok. A többszörösen megreformált kanonoki intézmény Norbert idején ismét mélypontra került: tagjai gazdagon éltek, nem tartották meg a regulát.

Norbert az ősegyház apostolait követte, amikor már a XII. század elején vándorprédikátor lett, és a keresztény tömegek, a befelé fordult monasztikus szerzetesek és a szegény néptől elfordult kanonokok közötti űrt próbálta betölteni. Ebben az életformában követőkre talált, letelepedett az észak-franciaországi Premontreben és olyan szerzetesrendet alapított, amely a szemlélődő szerzetesi életformát összekötötte az apostoli tevékenységgel. Norbert monostorait városokba, vagy forgalmas helyek közelébe építette, de életük centruma nem a monostor volt, hanem a „nyitott” templom, az abban végzett ünnepélyes liturgia, melyet nem a szerzetesek rítusa, hanem az ünnepélyesebb székesegyházi „világi” szokás szerint végeztek. Életükhöz Szent Ágoston reguláját választották szabályul. Ez a püspök körül, közösségben élő világi papok életszabálya, így lettek Norbert és követői maguk is szerzetes kanonokok. Öltözkéjük is kifejezte irányzatuk kettségét: a fehér, kártyatlan gyapjú a vezekl szerzetesek ruhájának anyaga amelyhez kanonoki gallér járul Norbert hat év után első követőjére, Hugóra bízta Premontret, mert magdeburgi érsekké választották. Itt is halt meg 1134-ben. Itt temették el szerzetesársai a Mária templomban, de földi maradványait XVI. század végi szenté avatása után a prágai Strahov premontrei monostorába vitték és jelenleg is ott találhatók.

Norbert rendje rohamosan elterjedt szerte Európában. Még az életében alapították hazánkban az első premontrei monostort, Váradhegyfokon, a mai Nagyvárdon. Az Árpád-korban 40 monostorban - köztük Zsámbékon - szolgálták a „fehér barátok” a magyar népet imádságukkal, lelkipásztori hiteleshelyi (köjegyzői) tevékenységükkel.

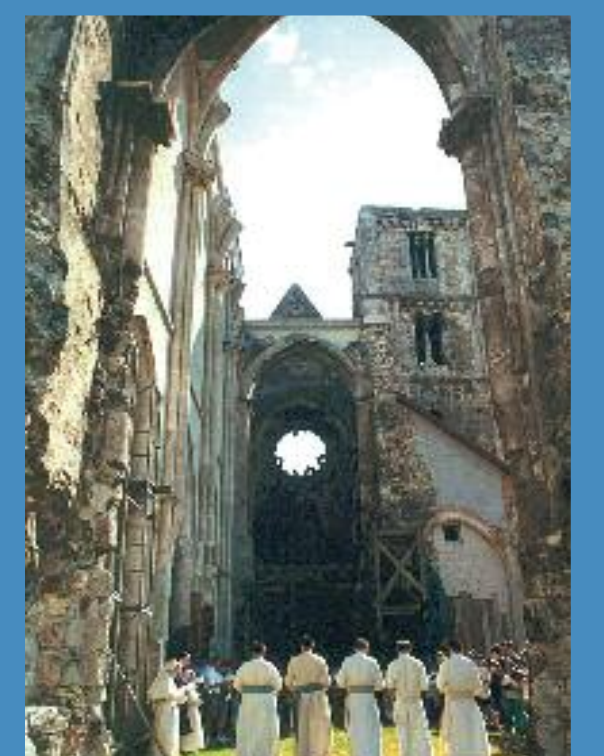
A török időben a premontrei házak is elnéptelenedtek. Restaurációjuk a XVII. században a morvaországi premontreiektől kezdődött el: Csornán és Jászón állt vissza a Rend, és a két prépostsághoz csatolták Túrje, ill. Lelesz és Nagyváradi prépostságait. A XVIII. században, II. József rendeleteit követően a magyar premontreiek rendjük fennmaradása érdekében a cisztertekhez és a bencésekhez hasonlóan iskolák fenntartását is vállalták és jelentős pedagógiai tevékenységet folytattak. A férfi ág tagjai Zsámbékon és Gödöllőn lelkipásztori tevékenységet folytattak, de a gödöllői Szent Norbert Gimnázium Egyházzenei Szakközépiskola és Kollégiumban és a zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskolában pedig oktató-nevelő munkát is végeznek. A premontrei férfi konventek mintájára még Norbert életében női közösségek is alakultak. Hazánkban is több helyen éltek „Boldogasszony leányai”, amint a nép a premontrei nővéreket nevezte. Ünnepi liturgia, korán magyarra fordított zsolozsma, szigorú kontemplatív élet és aktív hiteleshelyi tevékenység jellemezte őket a török uralomig, amely ezt is megszüntette. 1927-ben alakult újjá a magyar Premontrei Női Kanonokrend a dunántúli Külsővaton és hamarosan több kisebb házbán folytatták elődeik életfűlűsét. Zsámbékon napközi otthon és szakiskolát tartanak fenn hátrányos helyzetű gyerekek számára, valamint a Boldog Gertrúd Alapszolgáltató Központ és Idősek Átmeneti Otthona intézmény keretében Zsámbék község gyermekjóléti, családsegítői és egyéb szociális feladatait látják el.

Célunk az ősi feladat megvalósítása:

„Contemplata vivere et aliis tradere!” Vagyis: a liturgikus- és magánimából, a Szentírás olvasásából nyert tapasztalatok szerint szeretnénk élni, és ugyanezen kincsek által szeretnénk éltetni mindazokat, akikkel egy településen élünk.

Zsámbéki Premontrei Prépostság

Vesperás az Öregtemplomnál

Dániel-játék a gödöllői Szt Norbert Gimnáziumban

Zsámbéki Premontrei Szakiskola

Évzáró a zsámbéki Keresztelő Szt János iskolában

Elérhetőségeink:

Gödöllői Premontrei Perjelség: Gödöllő Fácán sor 3. • Tel/Fax:06-28415483 • E-mail: ullmann@prem.hu • 2072 Zsámbék, Magyar u. 13. • Tel/fax:

06-23/342-316 • E-mail: hdmarton@freestart.hu • Premontrei Női Kanonokrend: 2072 Zsámbék Petőfi S. u.13. • Tel/Fax: 06-23342-331 • E-mail: ja@zpszsulinet.hu • www.premontreinoverek.hu